

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-02-03

Diarienummer N166-0143/23

Handläggare

Klara Andersson

Telefon: 0739-102382

E-post: klara.andersson@socialhisingen.goteborg.se

Uppföljning av avtal för familjecentrerat arbetssätt (FCA) och familjecentraler på Hisingen 2022 samt Handlingsplan för 2023

Förslag till beslut

1. Socialnämnd Hisingen antecknar mottagandet av informationen om uppföljningen 2022 av avtalen för familjecentrerat arbetssätt i Lundby, Västra Hisingen och Norra Hisingen till protokollet
2. Socialnämnd Hisingen antecknar mottagandet av informationen om handlingsplan 2023 för familjecentrerat arbetssätt på Hisingen.

Sammanfattning

Göteborgs Stad, de före detta stadsdelsnämnderna inom nuvarande stadsområde Hisingen, och Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) hade tecknat tre avtal om familjecentrerat arbetssätt (FCA) och familjecentraler från 1 januari 2021 till 31 december 2022. Avtalen följs upp årligen och lämnas till HSNG 1 februari nästkommande år. Uppföljningarna per stadsdelsområde redovisas och biläggs ärendet.

Under 2022 tecknades ett nytt avtal mellan HSNG och Socialnämnd Hisingen. Nytt för denna avtalsperiod är att det är ett avtal för hela Hisingen och att åldersspannet har utökats från 0-6år till 0-18år. Handlingsplanen presenteras och biläggs detta ärende.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Målet med ett familjecentrerat arbetssätt är att förbättra uppväxtvillkoren för barn och unga genom att stärka familjen och att fler barn ska lyckas i skolan. Fokus ska ligga på tidiga, främjande och förebyggande insatser. Effekterna av tidiga insatser och att ge barn och ungdomar trygga och goda uppväxtvillkor syns oftast på längre sikt och har visat sig vara avgörande för hur barn klarar sig senare i livet. Genom att stärka skyddsfaktorer hos barnen minskar risken för att barn ska hamna i utanförskap. Främjande insatser är kostnadseffektiva då insatser som bidrar till förbättrad hälsa och förbättrade uppväxtvillkor medför att fler barn klarar skolan och därmed även medför högre tillväxt hos arbetskraften, fler produktiva år och bättre möjligheter att klara förändringar.

Genom tidigt samordnade insatser minskar efterfrågan av specialistvård på sikt vilket ger en mindre belastning på hälso- och sjukvården och innebär att en större andel av samhällets resurser kan användas produktivt. De insatser som genomförts under 2022 och som planeras för 2023 bedöms bidra till att förbättra barns uppväxtvillkor.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler har sin grund i arbetet med att minska skillnader i livsvillkor och hälsa. Målet med ett familjecentrerat arbetssätt är att förbättra uppväxtvillkoren för barn och unga genom att stärka familjen. Familjerna eller barnet/den unge ska alltid uppleva att de kommit rätt med sina frågor. Barnet/den unge ses som en kompetent och resursstark individ med rätt till delaktighet och inflytande i alla beslut som rör dem, samtidigt som barnet/den unge behandlas som mer sårbar än vuxna och vid behov får tillgång till skydd och stöd.

Det familjecentrerade arbetssättet och verksamheten på en familjecentral ska utgå från mänskliga rättigheter, barnkonventionen, diskrimineringsgrunderna och ett normmedvetet förhållningssätt. Hälsa är en mänsklig rättighet och idag är hälsan ojämnt fördelad i befolkningen. De gemensamma insatser som prioriteras utifrån avtalet kommer att bidra till att öka människors tillgång till sina mänskliga rättigheter och att utjämna skillnader i hälsa och livsvillkor.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2023-02-21.

Bilagor

1. Uppföljning av avtal för familjecentrerat arbetssätt (FCA) och familjecentraler i stadsdel Lundby 2022
2. Uppföljning av avtal familjecentrerat arbetssätt (FCA) och familjecentraler i stadsdel Norra Hisingen 2022
3. Uppföljning av avtal för familjecentrerat arbetssätt (FCA) och familjecentraler i stadsdel Västra Hisingen 2022
4. Handlingsplan för familjecentrerat arbetssätt inom avtal, stadsområde Hisingen 2023

Ärendet

Ärendet består av två delar, uppföljning av 2022 års insatser samt handlingsplanen för 2023 års insatser. Dessa beskrivs separat nedan.

Beskrivning av ärendet

Uppföljning 2022

Avtalen mellan Göteborgs hälsosjukvårdsnämnd (HSNG) och kommunen följs upp årligen. Socialnämnden har tagit över avtalen men de stod under 2022 kvar indelade per stadsdelsområde. Sammanställningen av uppföljningarna biläggs detta ärende (bilaga 1, 2 och 3). Uppföljningarna är indelade efter de gamla stadsdelsområdena.

I uppföljningarna lyfts att omorganiseringen av stadsdelarna har inneburit en tätare samverkan mellan koordinatorena för yngre år i stadsområdet vilket medfört ett positivt kollegialt stöd samt möjligheten att göra vissa insatser gemensamt. Det har bland annat inneburit en tydligare samverkan mellan FCA och enheten Barnhälsa Hisingen, öppen förskola och ordinarie förskola där gemensamma avstämningar och deltagande på personalmöten enklare kan organiseras.

Några av de utmaningar som lyfts i uppföljningarna är

1. Misstron mot socialtjänsten är en ökad utmaning för alla verksamheter som träffar barn och deras föräldrar.
2. Sämre förutsättningar för barnmorskorna att kunna hålla kurser och säkerställa tid för samverkan kvarstår.
3. Det finns behov av att förbättra insatser som kan ge adekvat stöd till familjer med barn i väntan på utredning hos Neuropsykiatrisk mottagning barn och ungdom (BNK).
4. NOSAM kommer inte att vara styrgrupp för FCA under nästa avtalsperiod. Styrgruppen kommer att vara det kommande forumet för stadsområdesforum med representanter från stadens förvaltningar och bolag. Vid frågor som rör avtal med regionen kommer representant från regionen bjudas in. Det kommer framåt vara viktigt att säkerställa regionens delaktighet i frågor som rör blivande föräldrar, föräldrar, samt barn och unga.

I uppföljningarna (bilaga 1, 2 och 3) beskrivs genomförda insatser och vilka effekter i form av resultat och lärdomar de bedömts haft under 2022. Uppföljningarna är sammanställda av koordinatörer för familjecentrerat arbetssätt 0-6 år på förvaltningen, utifrån underlag som tagits fram tillsammans med berörda aktörer.

Handlingsplan 2023

Inom ramen för det nya avtalet mellan staden och HSNG togs det under 2022 fram en behovsanalys och handlingsplan för inriktningen för arbetet 2023. Handlingsplanen har tre målområden och insatser inom respektive målområde. Handlingsplanen gäller det familjecentrerade arbetssättet 0-18 år.

I avtalet har parterna kommit överens om tre utvecklingsområden.

- Utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år.

- Läsfrämjande insatser i och utanför skolan.
- Fokus på att stödja arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Dessa utvecklingsområden omhändertas i handlingsplanen. Handlingsplanen utgår från tre målområden, vilka är att:

- Erbjuder familjer och andra viktiga vuxna inom stadsområdet ett samordnat och välfungerande stöd utifrån barns behov.
- Verkar för att familjecentrerat arbetssätt ska utgöra en stabil plattform för tidig upptäckt och tidiga samordnande insatser.
- Erbjuder Kompetensutveckling till personal, chefer och beslutsfattare inom kommun, region och civilsamhället.

Handlingsplanen biläggs detta ärende (bilaga 4). Handlingsplanen har den 1 december översänts till HSNNG.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att inriktningen i det kommande arbetet bygger vidare på tidigare insatser, kunskaper om befolkningens behov och samverkan med berörda parter.

Handlingsplanen skapar möjlighet för ytterligare förflyttningar för att barn och familjer ska få ett samordnat och tidigt stöd i syfte att utjämna skillnader i barns uppväxtvillkor och att fler barn klarar skolan.

Nytt för detta år är att det i stadsområdet finns ett avtal, med en gemensam behovsanalys och handlingsplan. Detta möjliggör för ett tydligare hela Hisingen-perspektiv och underlättar för gemensamma insatser i den mening att samma form av insats kan ske på olika ställen utan att det kräver exempelvis dubbel administration av förvaltningen. Det är dock viktigt att fortsätta värna det lokala perspektivet.

Avtalet är dessutom utökat vad det gäller åldersspannet. Tidigare avtal har gällt barn och familjer med barn i ålder 0–6 år. Årets avtal sträcker sig till 18 år, vilket möjliggör familjecentrerade samverkansinsatser mellan region och kommun under barnets hela uppväxt.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden Hisingen antecknar informationen om uppföljning av avtal för familjecentrerat arbetssätt 2022 samt handlingsplan 2023.

Christina Alvelin

Alex Hirschi

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef